

Preko geografskega terenskega dela vzljubiti tržnico

Rok Kastelic

Mednarodna konferenca programa Ekošola

30. maja 2026 na OŠ Jožeta Gorjupa, Kostanjevica na Krki.

Navidezni cilj:

Spoznati lokacije s katerih pride hrana na ljubljansko glavno tržnico.

Geografski cilji:

- Razmisliti o agrarnih lokacijskih dejavnikih.
- Razmisliti o pomenu zdravega prehranjevanja v sodobni družbi.
- Razmisliti o pomenu samooskrbe s hrano.
- Preizkusiti terensko metodo intervju.
- Razvijati kartografske spretnosti.

Množica ciljev in izhodišč v ozadju

Cilji trajnostnega razvoja:

- 2 – odprava lakote,
- 3 – zdravje in dobro počutje,
- 4 – kakovostno izobraževanje,
- 8 – dostojno delo in gospodarska rast,
- 11 – trajnostna mesta in skupnosti,
- 12 – odgovorna poraba in proizvodnja,
- 13 – podnebni ukrepi.

Ključne besede:

- geografsko terensko delo,
- kartografsko opismenjevanje,
- tržnica,
- lokalna hrana,
- intervjuji

Izhodišča in cilji (na kratko)

- Geografska očala
- Vsakdanji prostor
- Vsakdanje navade
- Vzgojni cilji
- "Človek je, kar jé.,,
(Feuerbach, 1862)

Slika 1: Glavna tržnica,
vir: GoogleEarth

Opis dejavnosti

- 1) Prihod in razlaga navodil razredu dijakov na glavni ljubljanski tržnici.
- 2) Dijaki v parih izvajajo intervjuje in beležijo po stojnicah:
  - katere pridelke imajo na posameznih stojnicah,
  - koliko časa so ti pridelki na voljo,
  - kakšne so njihove cene (na kos, na kg),
  - lokacijo izvora pridelkov oz. kmetije.
- 3) Dijaki vsak na svojem učnem listu izdelajo legendo in na svojem zemljevidu tržnice označijo različne vrste sadja in zelenjave

- - gobe
- - oblaci
- - sadje
- - zelenjava
- - mlečni izdelki
- - Tomateva - zelenjava
- - Podgorica - Sentjakob - zelenjava

8. Kmetija Štefan Pogačar
7. Španija, Grčija, Italija (sadje)
6. Kmetija pri Kebur - okoličarji (zelenjava)
5. Italija (sadje) - poveti (svo.)
3. Dol pri Ljubljani (domaća zelenjava), Rihla
4. Ljubljana, Radur (zelenjava)

Slika 2: Terenski izpiski dijakinje

1. prodaja celujare
20 vrt
domače

2. prodaja celujare, jaje
40 vrt
domače

3. prodaja sotoja
35 vrt
Eu, Azija, Amerika, Afrika

4. prodaja paradiznika
10 vrt
prelimarje

5. prodaja gob, tartufov, ajf
10 vrt gob
domec, Hraska

6. ~~prodaja~~ 10 vrt
18 vrt
domače, Domače

7. prodaja peciv
10 vrt, nabrega
sadje
10 vrt
Slovenske gozde

Slika 2:
Terenski izpiski
dijaka

Opis dejavnosti

4) Učne liste si fotografirajo z mobiteli in jih v fizični obliki NUJNO oddajo v pregled.

- To morajo vedeti že od začetka izvedbe terenskega dela.
- To zagotavlja večjo natančnost in učinkovitost dijakov.

5) Dodatna navodila za domačo nalogo:

- Dijaki doma naredijo zemljevid v GoogleMaps oz. GoogleEarth, na katerem označijo lokacije kmetij v okolici Ljubljane.
- Dijaki obišejo vsaj tri hipermarkete različnih ponudnikov (npr. Mercator, Lidl, Hofer) in primerjajo cene pridelkov s cenami, ki so si jih zapisali na tržnici.

6) Pregled domače naloge in pogovor o njihovih rezultatih. Vse pridobljene informacije in zaključke se ovrednoti z vidika vsakdanjega življenja.

POROČILO: AGRARNA IN URBANA GEOGRAFIJA - TRŽNICA

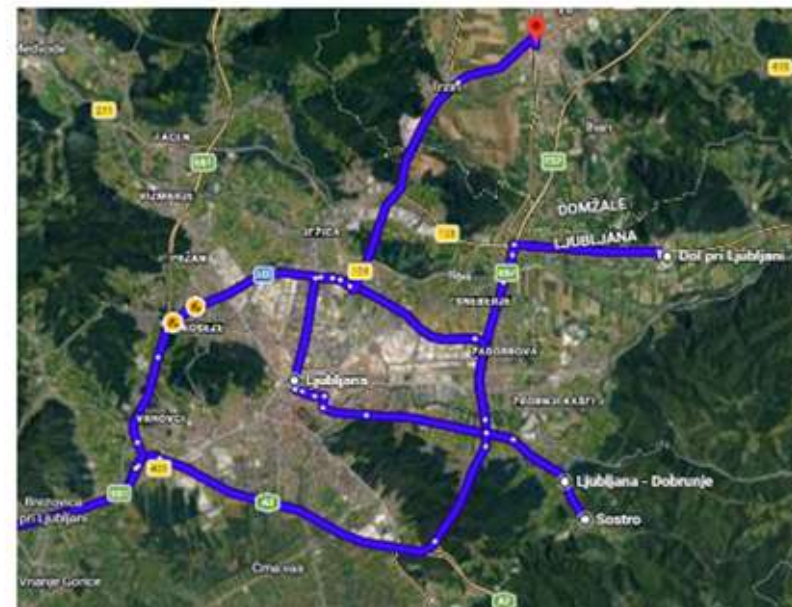
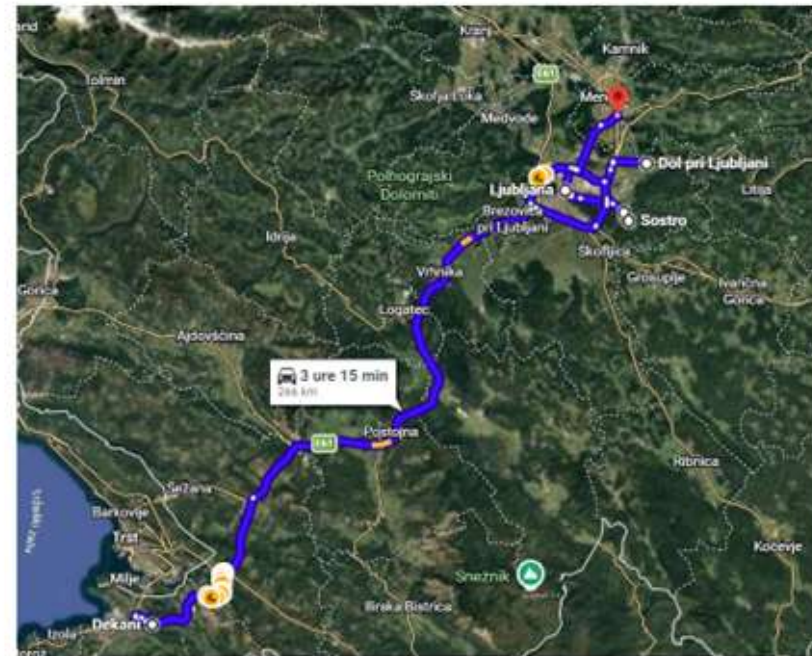
Manca Savenc, 2. A

STOJNICE:

1. Dobrunje (Sostro) – radič
2. Dol pri Ljubljani – krompir, čebula, solata, korenje, gomoljna zelena, peteršilj...
3. Ljubljana – ohrovt, buče, čebula, por, radič...
4. Sostro – zelje, solata, blitva, koleraba, korenje, radič, krompir...
5. Dekani – (uvoz ITA – mandarine, jagode, šparglji), por, šardotka, paradižnik, motovilec...
6. Domžale (vrtnarstvo Kočar – Mamin vrt) – rože (nageljni, ciklame...)

ZEMLJEVIDI:

Slika 4:
Zajem zaslona
iz poročila ene
od dijakinj

Kako doseči vzgojni cilj?

Dobra navodila

Primeren nadzor

Na videz nepomembno osebno sporočilo

Evalvacija rezultatov (pregled metode)

Analiza rezultatov (geografski pogled)

Vodenje pogovora o pomenu tržnice

Osebna refleksija dijakov

Zaključek

- Usvojili pojme lokalne samooskrbe, sezonskosti hrane, prostorskih razdalj ter okoljskih posledic vsakdanjih potrošniških odločitev.
- Niso le zbirali podatkov, temveč so prostor tržnice doživeli kot živ sistem odnosov med kmetijstvom, mestom in potrošniki.
- Močno motivacijsko orodje („smiselno, drugačno, zanimivo“). Ista tema v učilnici bi lahko bila zelo dolgočasna in le teoretična.
- Dijaki začnejo drugače razmišljati o nakupovanju hrane, uporabi embalaže in pomenu lokalnega okolja.
- Predstavljena metoda je zelo prilagodljiva in uporabna tudi na manjših lokalnih tržnicah ter primerna za različne starostne skupine.
- Poleg pouka geografije omogoča tudi medpredmetno povezovanje ter vključevanje v razna druga projektna dela.
- Obetaven nov učni načrt za geografijo.

Viri in literatura

- Polšak, Anton et all. (2008): Učni načrt. Geografija [Elektronski vir] : gimnazija : splošna, klasična, ekonomska gimnazija : obvezni predmet (210 ur), matura (105 ur). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport : Zavod RS za šolstvo. URL:
https://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2010/programi/media/pdf/un_gimnazija/geografija_spl_gimn.pdf (dostopno 26. 4. 2025).
- Razen fotografije na drsnici 4, ki je zajem zaslona z aplikacije Google Earth (dostopno 21. 5. 2026); so vse uporabljene fotografije v predstavitvi moje lastne, slikani so izdelki dijakov.